

विनियोजन लेख्यांवरील कमी अधिक खर्चाची कारणे
देताना तसेच स्पष्टीकरणात्मक ज्ञापने लोकलेखा
समितीला सादर करताना प्रशासकीय विभागांमार्फत
देण्यात येणाऱ्या अभिप्रायाच्या नोंदीबाबत.

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक :- भानिम-२०१७/ प्र.क्र.१६६ (अ) / लोलेस

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक :- १७ ऑक्टोबर, २०१८.

वाचा:- महाराष्ट्र विधानमंडळ, विधानभवन, मुंबई यांचे पत्र क्र.२६१९७/म.वि.स./ड-१

दिनांक २२ सप्टेंबर, २०१७.

परिपत्रक

शासन परिपत्रक-

विनियोजन लेख्यांवरील कमी अधिक खर्चाची कारणे प्रशासकीय विभागांमार्फत सादर केली जातात. ही कारणे सादर करताना त्यामध्ये त्रुटी राहत असल्याने तसेच विशिष्ट असे अभिप्राय लोकलेखा समितीला सादर न केल्याने साक्षीच्यावेळी समितीला अडचणी येतात व त्याचे निराकरण करताना समितीचा वेळ वाया जातो. त्यामुळे प्रशासकीय विभागांमार्फत लोकलेखा समितीला विशिष्ट असे अभिप्राय सादर करणेबाबत सुचना द्याव्यात विशेषतः वित्त विभागाने कपात लावल्यामुळे बचत झाली असे प्रशासकीय विभाग स्पष्टीकरणात्मक ज्ञापनात नमूद करते. त्याबाबत वस्तुस्थिती स्पष्ट करावी असे लोकलेखा समितीने शासनास कळविले आहे. यास अनुसरून प्रशासकीय विभागाला सूचना देणेची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

२. विनियोजन लेख्यांवरील कमी अधिक खर्चाची कारणे देताना स्पष्टीकरणात्मक ज्ञापनात बरेच सुधारल्याप्रमाणे प्रशासकीय विभाग वित्त विभागाने कपात लावल्यामुळे बचत झाली असे अभिप्राय देतात. वास्तविक पाहता दर वर्षीच्या सुरुवातीला अर्थसंकल्पीत निधीच्या काही प्रमाणात निधी प्रशासकीय विभागाना वितरित करणेत येतो व तदनंतर जमा झालेला महसूल व खर्च लक्षात घेऊन वर्षाच्या उर्वरित कालावधीसाठी एकूण अर्थसंकल्पीत निधीपैकी किती निधी अंतिमतः वितरित करावयाचा याचा निर्णय घेणेत येतो, व त्यानुसार अंतिमतः निधी वितरण होतो. या परिस्थितीत प्रशासकीय विभागाने कमी अधिक खर्चाची कारणे देताना विशेषतः बचतीचे बाबत अभिप्राय देताना दोन बाबी लक्षात घेणे आवश्यक आहे. पहिली म्हणजे एकूण निधीच्या प्रमाणात वित्त विभागाने मुक्त केलेला निधी व त्यानुसार झालेली बचत व दोन म्हणजे वित्त विभागाने मुक्त केलेला व विभागाला प्राप्त झालेला निधी व त्यामधून प्रत्यक्ष झालेला खर्च व परिणामी झालेली बचत वा अधिक खर्च याची कारणे.

३. वरील बाबी लक्षात घेऊन प्रशासकीय विभागाने कमी अधिक खर्चाची कारणे स्पष्टीकरणात्मक ज्ञापनात नमूद करावी. प्रशासकीय विभागाच्या माहिती व मार्गदर्शनासाठी नमुना स्पष्टीकरणात्मक ज्ञापन सोबत विवरणपत्रात जोडले आहे. विभागाने यापुढे कार्यवाही करताना ते विचारात घ्यावे.

४. हे शासन परिपत्रक महालेखापाल (लेखापरिक्षा) -१, महाराष्ट्र, मुंबई व महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई यांच्या सहमतीने व त्यांचे अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक लेखापरिक्षा/ एफ.आई.ए.टी./ अशासकीय संद/वित्त विभाग/G/२०२०/२०१३-१४/UOR-१८३/जावक क्र.३६४ दिनांक १३/१०/२०१७ व सं:ख.वि / चा-१/ वित्त विभाग/युओआर-१००/२०१७-१८/१००२ दिनांक २२/०३/२०१८ च्या अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०१८१०१७१५३४२०३३०५ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अ. श्री. दिघे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन,
वित्त विभाग

प्रत :-

- १) सर्व अमुस/प्रधान सचिव/ सचिव/ मंत्रालयीन विभाग, मुंबई
- २) सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई
- ३) उप सचिव, लोकलेखा समिती, विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन मुंबई.
- ४) प्रधान महालेखापाल (लेखापरिक्षा-१), मुंबई.
- ५) प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता-१), मुंबई.

शासन निर्णय क्रमांक:

विवरणपत्र:

अंतिम सुधारीत अनुदान:

मुख्य लेखा शिर्षः

नियंत्रक अधिकारी:

अ. क्र.	तपशिलावर लेखाशिर्ष	अर्थसंक- ल्पीय तरतूद	एकुण पुरवण्या मागण्या	सुधारीत अंदाजापु र्वीचे पुनर्विनिय ोजन	सुधारीत अंदाजापुर्वीचे समर्पण	एकुण मंजूर तरतूद	वित्त विभागाने मुक्त केलेला निधि	सुधारीत अंदाज	सुधारीत अंदाजानंतरचे पुनर्विनियोजन		सुधारीत अंदाजानं तरचे समर्पण	अंतिम सुधारीत अनुदान	कमी / जास्त खर्चाची कारणे
									(+) पुनर्विनि योजन	(-) पुनर्विनि योजन			
१	२	३	४	५	६	७	८	९			११	१२	१३
													अ) वित्त विभागाने एकुण रु... कोटी मंजूर तरतूदीपैकी रु... कोटी निधी मुक्त केल्याने रु....कोटी एवढा निधी समर्पित करण्यात आला. ब) विभागाला प्राप्त झालेला निधी रु. ...कोटीपैकी रु...कोटी एवढा निधी प्रत्यक्षात खर्च झाल्याने रु. ..कोटी या बचतीची कारणे पुढीलप्रमाणे आहेत. १. रिक्त पदे- २. पुरवठादाराकरून कमी मागणी ३. भूसंपादन न झाल्याने ४. न्यायालयीन बाब ५. इत्यादी.

मधील विभागाशी संबंधित अर्थसंकल्पीय बाबींचे (बचत/अधिक खर्च)

स्पष्टीकरण व अभिप्राय दर्शविणारे विवरणपत्र.

अनुदान क्र. प्रधानशीर्ष पृ.क्र. परिच्छेद	मुळ अनुदान	पुरवणी मागणीचे अनुदान	पुर्नविनियोजन		एकुण निधी /अंतिम निधी	एकुण अनुदान	प्रत्यक्ष खर्च	(+) अधिक खर्च / (-)बचत	सविस्तर स्पष्टीकरण आणि अभिप्राय
			+	-					
१					२	३	४	५	
									अ) वित्त विभागाने एकुण रु.... कोटी तरतूदी पैकी रु.. . कोटी निधी मुक्त केल्याने रु.... कोटी एवढा निधि समर्पित करण्यात आला.
पृष्ठ क्रमांक.									ब) विभागाला प्राप्त झालेला निधि रु..... कोटी पैकी रु.... कोटी
अनुदान क्रमांक :									एवढा निधी प्रत्यक्षात खर्च झाल्याने रु..... कोटी एवढा निधी बचत
									झाला. या बचतीची कारण पुढीलप्रमाणे आहेत.
									१. रिक्त पदे-
									२. पुरवठादाराकडून कमी मागणी
									३. भूसंपादन न झाल्याने
									४. न्यायालयीन बाब
मूळ.. पुनर्वि..									५. इत्यादी